afbeelding (blz. 109) kunt ge nog zien hoe de plaats er vroeger, ongeveer tien jaren her, uit-zag. De zeer oude fontijn in het midden is reeds weggebroken maar, gij ziet er nog muilezel-trams en de bekende bestrating met grove klinkers. De stijgende straat waar gij diep in kijkt is de Calle Mayor, waarin de aanslag tegen het koninklijk, echtpaar gebeurde. Deze straat voert langs het oude stadhuis tot aan de „Armeria," een bijgebouw van het ,,Palacio." Vlak bij die Armeria ligt een enorm wi:-steenen terras. Van af dat terras dat tot bij den Zuid-Oostelijksten vleugel van het Paleis doorloopt, kijkt men heel diep beneden in het dichte groen van de „Casa del Campo" een van de koninklijke lustparken. Achter dat park strekt eindeloos en grootsch de dorre Casti-liaansche hoogvlakte en heel ver aan de kim rijzen de majestueuse sneeuwbedekte bergen van de woeste Sierra de Guadarama. Dit is het aantrekkelijkste van Madrid,
de stad en de omstreken zijn zeer schilder-achtig. Niet van een lieflijke of vriendelijke schilderachtigheid. De stadsgezichten zijn altijd wijd en royaal, met in het oude stads-gedeelte hier en daar wel nauwe en donkere sombere, vuile kronkelstraatjes, slecht ge-plaveid en duf, maar de landschappen achter het Retiro-Park zijn overweldigend, wild roman-tisch onder het felle witte zonlicht, een woest-breed-deinend landschap huivering-wekkend dor en onherbergzaam, maar wonderprachtig van stemming en atmosfeer en helle kleuren. Een andere voorname straat gaand van af de Puerta del Sol is de zooeven genoemde Carrera de San Jerónimo, een winkelstraat van Madrid die naar beneden loopend zeer verbreedt om eindelijk zich op te lossen bij het Parlementsgebouw (Zfe Cörto, waarvan hier een afbeelding; (blz. 111) het gebouw met de leeuwen) in de hellende ƒ-%?,?« afc /«.? Cörto. Van dit plein tegenover de Cortez ziet gij rechts achter een hek donkere boomen, tusschen die boomen staat het standbeeld van Spanjes vermaardsten schrijver Miguel de Cervantes Saavedra. Heel beneden is een groote fontijn, rechts van die fontijn begint de Prado Allee waar ook het groote beroemde schilderijen-museum is.
Om den aard van Madrid als stad aan

114

te duiden, doe ik het best de Spaansche hoofdstad te vergelijken met de Hollandsche Residentie. Madrid is evenals den Haag een stad waar het meerendeel van de menschen weinig of niets te doen heeft. Wij Madrileenen behoeven niet te werken, zegt de Madrid-bewoner, men werkt voor ons in Barcelona. Het aantal leegloopers is hier dan ook legio. Maar, die lieden zijn zóó bekoorlijk in hun zorgeloosheid, zij zijn de stoffeering die Madrid noodig heeft om interessant en aantrekkelijk te zijn. Zie ze meesterlijk staan lanterfanten op de hoeken der straten, de stierenvechters en hun bewonderaars, bekijk ze eens goed die ongelukkige blinden die in de schaduw-zijde van de straat muziek maken, zie de andere loome lieden daaromheen aandachtig luisteren, en kijk de vrouwen aan, als bloemen zijn ze, de donkere mantilla over de zwarte haren.
Is het ook wonder dat de Spanjaard bijna geen andere bezigheden kent dan het wandelen en het kijken naar de stierengevechten en des avonds naar de flauwe, zoutelooze sarzuela's in de slechte, onzindelijke, muffe theatertjes ? Veel zou ik u nog van het Madridsche leven kunnen verhalen, maar van alles acht ik na de stierengevechten wel het belangrijkst de „paseo" laat ik dus voor ditmaal besluiten met een causerie daarover; later verhaal ik u wellicht nog van de theaters, van Spaansche dansen en van de uitstapjes die men van Madrid uitmaken kan naar het Escuriaal, naar Alcala de Henares en naar Esquivias en Toledo.

Ik geloof dat in geen land ter wereld, het wandelen van zoo groot gewicht wordt ge-acht als in Spanje. De Madridbewoners vooral; deze weergaloos-loome, achtelooze stedelingen hechten aan den ,,paseo" een hooge waarde. Zij die zich door noodlottige omstandigheden tot arbeid gedwongen zien, die zich — o! gru-welijke schande — aan minne, dagelijks weer-komende werkzaamheden moeten wijden, vangen daarmee omstreeks halftien in den morgen aan, tegen twee-uren na het „almu-erzo" *) in den namiddag, verlangen zij reeds zeer naar ruste, om drie uur wordt het hun

*) Tweede ontbijt.